

הללוי א-לקיך ציון...

הללי - אולפנא חדשה לאמניות, נפתחת בשנה"ל תשע"ה בקריית החינוך גבעת ושינגטון. הצוות המוביל נתן לנו את כל הפרטים שצריך לדעת כדי להתחיל ללמוד אמנות ברוח יהודית.

■ שי שחף

לעיתים נדמה כי יש סתירה בין אמנות ורוח התורה, אך לטענת הרב הדבר הפוך. "התורה נקראת שירה, התורה עצמה היא מעשה אמנות נפלא. מי שקורא את התורה רק כספר חוקים אינפורמטיבי עלול להחמיץ רבדים חשובים בתורה. כל אמנות חייבת גבולות. גם גבולות בד הציור הם גבולות, הגבולות של ההלכה לא רק שאינן מפריעות לצמיחת היצירה אלא להפך, על ידי ההיענות לגבולות ההלכה היצירה מעמיקה יותר ונחלצת מן הבנאליות".

לגבי השילוב בין יהדות וקולנוע, תחום התמחותו של הרב, ישנן תובנות מעניינות מאוד מבחינתו. "הקולנוע הוא כלי וניתן לצקת לתוכו כל דבר. ככלי הוא יכול להכיל קדושה ולהפך. הזיהוי של המדיה עם תוכן חיובי או שלילי הוא נחלת העבר, אנחנו כבר מזמן לא שם. הכול תלוי בעולם הפנימי של היוצר ובהכוונה נכונה להשתמש בכלי הזה לטובה".

מגמה נוספת אותה ניתן ללמוד באולפנא היא מגמת אמנות פלסטית בראשה יעמוד פורת סלומון. פורת בוגר תואר ראשון ושני במחלקה לאמנות ב"בצלאל". אמן, עוסק בציור וצילום וידאו. בנוסף, הוא מנהל פרדס, בית הספר הגבוה לאמנות חזותית בגבעת ושינגטון.

"המגמה לאמנות מתאימה למי שמרגישה את החידק האמנותי בפנים", אומר פורת "היא מתאימה למי שמעוניינת לקחת את היצירה שלה בכל הרצינות ולשקוע אל תוך העשייה, להתמקצע ולהתנסות בשלל תחומים, מתוך שמחה וחדוות יצירה".

"תכנית הלימודים מבוססת על תכניות של משרד החינוך, יחד עם רצון שלא להסתפק בתבנית הבסיסית שמוצעת לתלמידי התיכון, אלא להתייחס אל התלמידות כאל אמניות בראשית דרכן. זה אומר יותר שעות עבודה עצמית ופיתוח אישיות אמנותית מגובשת, יחד עם התנסות במגוון רחב יותר של תחומים מעבר לציור ופיסול: צילום, אנימציה, הדפס ועוד". לשאלתנו, כיצד ניתן ליצור יצירות אמנותיות כמו פסלים ותמונות מתוך עולם התוכן היהודי, ענה סלומון כי "כל יצירת אמנות נובעת מעולמו הפנימי של היוצר. לכן, אם הבסיס החינוכי והתרבותי שלו מלא בתוכן יהודי, כך גם תהיה היצירה שלו. לא צריך לפסל חנוכייה או לצייר נרות שבת כדי שתהיה בהם נקודת מבט יהודית. היהדות נמצאת כבר באופן בו אנחנו חושבים ומביטים על העולם. לכן, מבחינת התשובה היא חינוך. ללמד אמנות וללמד יהדות, ולסמוך על האמנים שבתוכם פנימה יקרה החיבור".

בנוסף, קיימות מגבלות על אמן דתי לפחות על-פי תפיסתנו. על-פי תפיסתו של סלומון, "לכל חברה יש מגבלות משלה. אין קהילה אנושית שאין לה קיום אדומים. מעבר למגבלות ההלכתיות הברורות - צניעות, עבודה זרה וכו', אני חושב שההגבלות האמיתיות הן הגבלות תרבותיות בעיקר. אדם דתי מחונן לקבל את המסורת, להפנים אותה, לחדש בתוכה. למצוא את החופש בתוך המסורת, זה אתגר גדול לאמנים". לבסוף, מציינת תרצה, מנהלת האולפנא, כי "אולפנת הללי היא מקום לבטא את עצמך ולפתח את כישוריך וכישרונותיך, ליצור ולהגשים חלומות".

■ **בי"ג אדר א' (13.2.14) יתקיים יום פתוח בו יהיה ניתן לקבל מידע על תוכנית הלימודים ופגישה עם מנהלת האולפנא.**

מחול, מוזיקה, אמנות פלסטית וקולנוע הם ארבעת מסלולי הלימוד אשר בנות בעלות רקע באמנות יוכלו ללמוד באולפנא. תכנית הלימודים הייחודית בהללי משלבת לימודים תיאורטיים לצד סדנאות מעשיות, כל זאת עם סביבה תורנית וערכית. נפגשנו עם מנהלת האולפנא, רב האולפנא וראש מגמת אמנות פלסטית לשמוע מהם על האולפנא החדשה, הצורך בה והייחודיות שבה.

תרצה בן יצחק, מנהלת האולפנא, הינה בעלת ותק של 15 שנים במערכת החינוך ובוגרת האקדמיה הגבוהה למוסיקה ומחול בירושלים. בין תפקידיה המגוונים והרבים ריכזה את מגמת המחול באולפנא לאמנויות בירושלים וכן מנחה מתמחות בהוראת המחול במכללת-אורות' באלקנה ומהאקדמיה למחול ב-ים.

"אני מאמינה של תרצה: 'חינוך אשר הצייר המרכזי שלו הוא האפשרות לביטוי עצמי בעזרת כלים אמנותיים, הוא חינוך אשר נוגע ברבדים פנימיים של הנפש, ולכן מאפשר תהליכים עמוקים של שינוי אישי המפתח את המתבגרת בשלבי גיבוש הזהות שלה ומשפיע על כל מעגלי החיים האחרים וביניהם על הלמידה". עוד, היא מוסיפה, כי "עוצמתו של הכלי האמנותי מאפשר צמיחה אישית וחברתית בכך שלכל תלמידה מקום לביטוי אישי בשפה הייחודית לה. התהליך האמנותי נותן הזדמנות לצוות החינוכי לגעת בעולמן הפנימי של התלמידות מתוך דיאלוג מעמיק, לבנות עולם ערכי".

"כמנהלת האולפנא השאיפות רבות אך המרכזית שבהן היא לסייע בעיצוב עולמן הדתי-ערכי-אמנותי וההשכלתי של תלמידותיי. לפתח בוגרות מחזקות מבחינה דתית ומצליחות בהשתלבותן בחברה הישראלית".

החיבור בין העולם התורני-רוחני לבין הטכניקה המקצועית כמבצעות הוא המטרה בחינוך לאמנותיות. "חשוב לי לאפשר מתן הזדמנות לתלמידות לביטוי מעמיק ומשמעותי בסוגיות הלכתיות ואמוניות המתעוררות אצלן בבואן לעסוק באמנות, וזאת כדי לעודד אותן לראיה רחבה ומקיפה מעבר להיותן מבצעות".

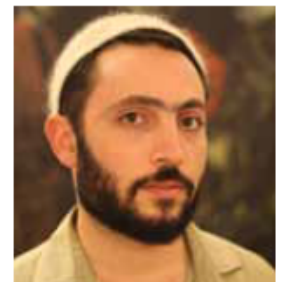
"נערה הרואה עצמה שותפה לחוויה של יצירה ושואפת לחינוך ברמה גבוהה כשההלכה נר לרגליה- מקומה אתנו!" היא מסכמת.

הרב מרדכי ורדי, אשר מכהן כרב היישוב ראש צורים ישמש כרב האולפנא. הרב ורדי בעל ניסיון וידע רב בתחום הקולנוע ובשילוב עולם היהדות בו. הוא משמש כראש מגמת תסריטאות בביה"ס לקולנוע מעלה, חבר הנהלת "פרדס" בית הספר הגבוה לאמנות חזותית וכן חבר הנהלת "מזמור" ביה"ס הגבוה למוזיקה, במאי, בוגר תואר שני בקולנוע.

מבין כל הסיבות, הסיבה העיקרית לפתיחת אולפנא לאמנויות לפי הרב ורדי היא בכך ש"סביב אמנות נוצרת הזדמנות חינוכית יוצאת דופן שמתאימה לדור שלנו. האמנות מזמינה את התלמידה לא רק להקשיב אלא גם להתבטא בכלים המתאימים לעולמה הפנימי. בכך נוצר מפגש סביב נושאים שנובעים מצרכים של התלמידות ונוצר מפגש חינוכי אמיתי ועמוק עם שותפות והדדיות בין מורה לתלמידה. מעבר לכך אמנות היא השפה שבה מבטאים היום את הנפש, וכאשר מחברים את כל זה לתורה נוצר חיבור בין הנפש הפרטית לערכים של התורה, והרי זוהי מטרת החינוך".

הרב מרדכי ורדי

פורת סלומון

תרצה בן יצחק

"עוצמתו של הכלי האמנותי מאפשר צמיחה אישית וחברתית בכך שלכל תלמידה מקום לביטוי אישי בשפה הייחודית לה. התהליך האמנותי נותן הזדמנות לצוות החינוכי לגעת בעולמן הפנימי של התלמידות מתוך דיאלוג מעמיק, לבנות עולם ערכי"